

ARANYOSVIDÉK.

Torda-Aranyosmegye közigazgatási, közmívelődési, társadalmi heti lapja és a Torda-aranyosmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

K. WERESS SÁNDOR.

Szerkesztői szállás és kiadóhivatal, Hidutca 32.

H I R D E T É S I D I J:

Aranyosmegyei szerint.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A vármegyék hivatalos közlönyei. *)

Mindenek előtt tartozunk azon kijelentéssel, hogy egyáltalában nincs szándékunk politikai cikket írni, habár a közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről szóló törvényjavaslat egyik szakaszához fűzünk is egy-két megjegyzést.

Elvitázhatatlan tény, hogy a vidéki hírlapirodalom mostani föllendülését és elterjedtségét nagyban elősegítette az, hogy a hivatalos hirdetések részben a vidéki sajtónak adtak által, s így az ezen hirdetésekkel befolyó, s helyi-velközettel jelentékenyebb jövedelem is a lap szellemi értékének emelésére fordítható.

Az ez idő szerint általánosságban tárgyalt s fentebb megnevezett törvényjavaslatnak a közigazgatási bizottságban módosítás és észrevétel nélkül hagyott 25-ik szakasza intézkedik arról, hogy minden vármegyében „Vármegyei Hivatalos Közlöny“ szervezendő, melyben a járási és községi hatóságokkal közlendő rendeletek foglaltatnának.

Ily hivatalos közlöny az összes vármegyékre nézve a ministerium által megállapítandó ügyviteli szabályzat alapján volna szervezendő.

A megállapítandó ügyviteli szabályzatot még elveiben sem ismerjük, s így

*) Laptársainkat kérjük e közlemény szives átvételére. Szerk.

nem is sejtethjük, mily intézkedéseket fog az szerkeszteni s előállítani.

A törvényjavaslat szövegének egy másik szakasza azt mondja ugyan, hogy ezen közlönyben csak a több, vagy összes községeket érdeklő, vagy pedig elvi fontossággal bíró rendeletek közöltetnének; egyebekben azonban a törvényjavaslatból mit sem következtethetünk.

És éppen azért, mert a törvényjavaslat ilyen szűkszavú, bizonyára annál tüzetesebben fog a közlönyvel foglalkozni az ügyviteli szabályzat.

Nincs kizárva tehát annak lehetősége, hogy az ügyviteli szabályzat majd azt is ki fogja mondani, hogy az árverési s egyéb hivatalos hirdetmények, a helyi lapok mellőzésével, a Vármegyei Hivatalos Közlönybe utasíttassanak, mely esetben a vidéki sajtó nem csak anyagi károsodást szenvedne, de egyszersmind föllendülésében is erősen korlátoztatnék.

A vidéki sajtónak nem lehet kifogása a szervezendő vármegyei hivatalos közlönyök ellen, sőt inkább csak előnyére szolgálhatna, mert a tisztviselőség hivatalos működésébe és a községek beléletébe szabadabb pillantást engedne; de érdekeiben és föllendülésében volna megtámadva, ha az összes hivatalok oda volnának utasítva, hogy a magán felek pénzén közölteendő hivatalos hirdetmények azokban jelennének meg.

Meglehet, hogy e tekintetben aggodalmaink alaptalanok, de ismételjük, hogy nincs kizárva annak lehetősége, hogy e közlönyök idővel ezen hirdetményeket is felölelnék.

Még most segíthetünk az ügyön azzal, ha a törvényjavaslat részletes tárgyalása alkalmával a megfelelő szakasz akként szövegeztetik, amiként a vidéki sajtó érdekei követelik.

Érdekeink első sorban is azt követelik, hogy azon szellemi nivót, melyre az utolsó évtizedek alatt vidéki hírlapirodalmunkat juttattuk, továbbra is ne csak fentartsuk, de sőt amennyire módunkban és tehetségünkben van, fokozzuk is.

Mert nem fölösleges hangsúlyoznunk azon általánosan ismert körülményt, hogy vidéki hírlapirodalmunk manapság nemesak éppen a vidéki tehetségek számára szolgál találkozóul, hanem egyszersmind országos nevű irodalmi és publicistai tekintélyeink is szívesen munkálkodnak közre abban, hogy a vidéki hírlapirodalom emelkedjék.

A szellemi nivó továbbra való fenntartása pedig feltétlenül megköveteli azt, hogy a vidéki hírlapok anyagi jólétnek örvendjenek, s hogy eddigi jövedelmi forrásai még ne szűnjenek, sőt ha lehetséges inkább emeltessenek.

A ki a vidéki sajtó feladatát ezen szempontokból itéli meg, az bizonyára nem is gondol arra, hogy a többször

AZ „ARANYOSVIDÉK“ TÁRCZÁJA.

A milliómos.

— Kettős história —

(11) Zachokkétől — fordítja b—y.

A fogat.

Meg kell néznie azt a magányt, órajárásnyira sincs seholy falu, az ablakok alatt a Rajna folyik ki az erdős hegyekből. Egyéb semmi.

Ha kedve van önnek, vagy jó uram, én azt tanácsolom, vegye meg Drájlebens. Uram önnek a mostani vagyonánál valami jobbra kell szemét vetnie. Én szívesen hordom szerencséjét. Csupán azért jöttem ide. Nézze magának adom legszebb jószágomat, — valódi fejedelmi lak — terjedelmes gabonaföldével, erdő, szőlőhegyei és rétjeivel. Látja mindezt önnek adom ezer kilenczven frt készpénzért. S gondolja meg, csak háromórnyi járásra van innen.

Csak a mit a javításra költöttem, került nekem — várjon csak, az írást belé tettem — nem, én a halál fia vagyok! szóval, tudja mi, kedves barátom isteni férfit! „legjobb lesz, ha eljö hozzám, megnézni a jószágot.“

Kázmér megígérte, hogy délután kimegy, ha ideje lesz a grófhhoz. A gróf szent esküvés-sel fogadta örökös barátságába.

Dunkán ez nap igen eleven volt az asztalnál; Morn ellenkezőleg.

„Te még csak gyűlötebbé teszed előttem az embereket — szóla Dunkánhoz — hiszen pl. ez a Keréb gróf is — e tréfa nélkül — még csak szóra sem méltatott volna engem. Elbámultam, mikor láttam, hogy hozzám fárad.“

„Ha az emberek megvetésre méltók — szóla Dunkán — ez éppen nem az én hibám, hanem az embereké, hogy oly kicsinyesek. Tübbet ér ez, ha a te szivedben nyerek.“

Már az első szóra utasított engem a vendéglős lovaimmal Keréb grófhhoz. A állatok drágák, a mint én őket vettem. A hogy meghallotta a fogadós, hogy a fogat a tiéd, hogy gazdag ember vagy: nem győzte dicsérni előttem érdemeidet és erényeidet. S a mint szóba hoztam egy megvásárlandó birtokot számodra, azonnal kupezet termett ott, a ki még tized ajánlt. Keréb gróf pedig egyenesen istennek nevezett, erősíté, hogy már tíz év óta szolgálsz, első miniszter vagy az országban, s több efféle. Nekem rendkívül tetszett ez a tréfa. Mulattat.

S tovább akarom folytatni. Nem indult roszul.“

Délután a Morn fogatja, igazi cséza a legujabb és legszebb izlésben, megindult. Keréb gófnak igaza volt, hogy sárgáért vért sirt, pompás paripa-pár! Morn belevetette magát s kocsikázott.

Felix sárga livrójében tiszteletet parancsolag ugrott — a háta megé. —

Az egész utca megtelt, nyüzsgött a nép, mint a hangyaboly, mert az udvaron, melyben az exreferens lakott sohasem tartottak ilyen fényes fogatot. Az egész szomszédság résen leste, ki ül majd ide fel. Hanem mikor M. Kázmér előjött, s inasa nagy tiszteletadással segített felszálni, aztán hátra ült, s Morn hajtott: bezzeg lett jobbról, balról találgatás. Hogy Károlinácska is kidugta fekete fejét az ablakon, nagyon természetes.

„Adnék hat krajczárt annak — szól a Romanus ur leányához, — mely hat krajczárt még a hering árából tartogat vala kezében, adnék — így szól — hat krajczárt, a ki meg tudná mondani, kinek a csézája és szolgálja ez.“

„Azt könnyen meg lehet tudni, felel Károlina, kérdezze meg csak Weber asszonyságtól, kinél Morn ur lakik. Még ott áll a ház előtt.“

„Igazad van“ s a hat krajczárt zsebre rakva, indult a szomszédasszony felé.

„Oh édes istenem! mondá neki Weberné:“ Kie volna másé, mint a referens uré? de, édes megváltom! nem tudja, hol tett szert ilyen nagy szerencsére?

Hanem isten látja lelke, én örvendek rajta. Hiszen valóságos anyagi ember. Egész szekerekkel jött neki a pénz Angliából. Felsőges fejedelmünk egész országában ő lett most

említett törvényjavaslat, s a később keletkezendő ügyviteli szabályzat a vesztély magvát hordozná magában.

De nem szabad optimistáknak lennünk.

Résen kell lennünk minden eshetőséggel szemben. A vidéki sajtó érdekeiért el kell követnünk minden lehetőt, mindaddig, míg csak a reménynek egy súpára dereng felénk.

Azt hiszük, hogy közös érdekeink szempontjából nem sokára tényekről is vehetünk majd tudomást; azonban addig is mert a tizenkettedik órát bevárni talán csak éppen nem akarjuk, legcélszerűbben tesszük, ha a vidéki sajtó hasábjait igénybe vevő országos képviselőket, mint személyes ösmerősöket felkérjük arra, hogy a szöveg módosítása iránt a részletes tárgyalás alkalmával megfelelő javaslatot nyújtsanak be arra nézve, hogy a vidéki sajtó anyagi érdekei és szerzett jogai megvédve és biztosítva legyenek minden irányban.

A vidéki sajtó, Bartha Miklós az „Ellenzék” szerkesztőjén és Fenyvessy Ferenczen kívül, aligha van más által képviselve a magyar parlamentben; de azt határozottan merjük állítani, hogy a képviselők nagy része érdeklődik a vidéki sajtónak úgy jelene, mint jövője iránt.

Öszintén kívánjuk tehát, hogy figyelmeztető soraink a vidéki sajtóban viszhangot keltsenek, s óhajtott sikerre vezessenek!

Corydon.

Torda-Aranyosmegye közigazg. bizottsági gyűlése.

Megyénk közig. bizottsága folyó hó 10-én tartotta meg rendes havi gyűlését. Elnökölt: főispán gróf Bethlen Géza ömlga. Jelen voltak: Rédigér Béla, dr. Szentpéteri Lajos, Betegh Sándor, Miksa Elek, Felföldi Elek, Ugron Miklós, Lázár Aurél, dr. Horváth Miklós, Veress Károly, Szentpáli Ignác, Jenei Károly, Tarsoly Gábor, Szánó Béla, Simó Béla, Sulutz Dénes.

A gyűlés főbb tárgyait röviden a következőkben ismertetem:

A betegsége miatt távollevő alispán Sándor

a leggazdagabb ember. Valamely merész üzletet csinált és sikerült neki. Nekem maga az inasa mondotta, ő pedig attól az angol kereskedőtől hallotta, a ki most a referens urnál lakik.

Romanus ur meredt szemmel néz vala az asszonyra, s mintha álkapezása görcsöt kapott volna, száját sem tudta újra felnyitni.

Hazament, s mély gondolatokba merülten vetette magát a pudli melletti bürszékére. Vidoran tánczolva futott le a lépcsőkön Karolina öreg apjához, hogy tudja meg az ujságot. Az öreg sokáig nem felelt, mert Mornról sohasem beszélt, csak a legesleg végső szükségben. Végre e nehéz sóhaj tört ki belőle: „Egy ilyen gézen-guz, éhenkorásznak, egy flaszerkoptatónak, kinek apja megette vagyonomat, ad az ég csak egy jó kedvében, álmában és én tisztességes ember, nyomorgok éjjel-nappal, évről évre, egész életemen át fáradsággal gyűjtve egy-egy veres krajczárt a másikkhoz! Hát igazság ez? Mivel érdemeltem én ezt meg?”

— Közeli volt a siráshoz „De — nagy hirtelen folytatva — hát ki tudja, igaz-e ez. Pénzzelteli szekerek! Puff! Angliából! Puff! Kereskedéssel! Puff! Én sem estem fejem lágyára, Weber asszonyom.” Kiálta s fején szurkafekete parrókáját háromszor végig simította — aztán összedörzsölte tenyerét úgy — hogy el is éghettek volna.

dor János helyett főjegyző Rédigér Béla tett rövid előterjesztést a vármegye mult havi közigazgatási állapotáról, azt tényleges valóságnak megfelelőleg rendes foljásnak jelezvén Beadványi jknyvre érkezett a mult hóban az alispánhoz 1041 ügydarab, a melyek 42 kivételével ellátást nyertek. Külföldre szóló utlevél 27 adatott ki. Tüzeset M.-Szengyel, Torda, M.-Szt.-Jakab, Ludas, Egerbegy és Alsó-Vidra községekben fordult elő 2250 frtra becsült kárral, a melyből csak 110 frt érték volt biztosítva. A személy és vagyon-biztonság nagyobb mérvű megtámadása nem fordult elő

A havi jelentés tudásul vétetvén, előterjesztett főjegyző által a vallás- és közoktatásügyi miniszternek azon leirata, a melyben tudatja, hogy a m.-ludasi izr. hitközség anyakönyvi kerületének alapszabályait a bemutatási záradékkal most sem találta — némely hiányok miatt — elláthatónak A miniszteri rendeletről a kerület elnöksége értesített határozatot.

Főorvos dr. Szentpéteri Lajos szak-szerű jelentése szerint, a mult havi közegészségi állapotok általánosságban az előző hónap-hoz viszonyítva kedvezőtlenebbek voltak, — a mennyiben a kanyaró betegség a vármegye több községében mint járványos betegség fordult elő. A kanyaró előfordult Tordán, Sz.-Földvár, Inakfalva, Bányabtkk és Komjantszeg községekben — szelid kórlefolyással.

A tordai közkórházban ápolatott a mult hóban összesen 71 beteg; ezek közül elbocsátatott gyógyulva 39, javulva 1, gyógyulatlan 2, meghalt 5, további ápolás alatt maradt 24, letlen haláleset 4 fordult elő vízbefulladás következtében; szívszélhűdés által okozott hirtelen haláleset előfordult 1, öngyilkosság 1 és erőszakos halál előfordult 3 és pedig ezek közül 1 Ludason, 1 Alsó-Járában és 1 Gyéresen — Mindhárom eset törvényszéki bonczolás tárgyát képezte.

A hasznos házi állatok között ragályos járvány nem fordult elő.

Kir. pénzügyigazgató Jenei Károly havi jelentése érdekes adatokat foglal magában a községek kártalanítási ügyeit illetőleg, mely szerint megyénkben az italmérségi jog után kártalanított 138 község és a két város s a megállapított kártalanítási tőke tesz 2.77073 frt 32 krt.

A jelentés szerint a mult hóban befolyt egyenes adóban 26194 frt 49 kr, italmérségi jogbérlet utján 13386 frt 30 kr, dohányjövedékben 11567 frt 19 kr stb. A jelentés nevezetes azért is, mert ebben az adóhátralékokkal kapcsolatosan az állami adóvégrehajtókról nem emlékezik, a mi azt bizonyítja, hogy az adózási viszonyok talán (?) egy kissé javultak

Kir. főmérnök Szánó Béla, jelenti, hogy a maros-ludasi hidnak a hivatal által még az év elején elkészített és a kereskedelemügyi miniszter ur által helybenhagyott tervezet szerinti helyreállítása ügyében a helyszíni bejárás folyó évi június hó 15-én lesz, s arra az érdekelteken kívül a földmiv. miniszter képviselője is meghívatott. Jelenti továbbá főmérnök, hogy a várfalvi hid helyreállítása iránti árlejtés megtartván, legkedvezőbb ajánlatot tett segesvári

Hasonló töprengésekre adott alkalmat a fogat az udvarban is, mely alakjánál fogva a fejedelméhez volt hasonló, kinek midőn palotája előtt elhajtott a referens, kérdé a fejedelem Bitterblatt titkos tanácsostól: Ki ez az úr? mintha Morn exreferens ismerte volna fel benne. Találgatás jobbra, balra, s csakhamar abbahagyták.

A milliómos.

A következő nap még izgatottabb lett. Dunkán mindenkinek csak úgy nyilatkozott, hogy Morn Angliából jelentékeny vagyonhoz jutott; de ha a legszebb nemesi birtokok után kérdezősködtek, hisz ugy kocsikázik, mint egy fejedelem a „jelentékeny” szócskának jelentékenyebb nyomatéka volt. Keréb gróf, ki mindig a superlativusban szokott beszélni, megesküött az istenekre, hogy Morn a leggazdagabb magán ember az egész fejedelemségben, ő milliómos; csak játszik a százezrekkel; kelet- és nyugotindában egész birodalmakat kelene elfoglalnia.

Semmit sem szoktak az emberek úgy elhinni, mint a hihetlent. Egy egyszerű becsületes embert megvetni minden erénye mellett, nem esik senkinek nagyon nehezére; de egy rajongót, egy bolondot szentnek tartani, a végin is még kevesebb fáradságába kerül. Gyerekes könnyűséggel teszik a legbölcsébbet ne-

lakós Schib János, a ki ennelfogva a munkálat végzésével 8817 frt 40 kr vállalati ár mellett megbizatni határozatotott.

Kir. ügyész Lázár Aurél havi jelentése szerint a tordai kir. törvsz. fogházban volt a mult hó végével 5 vizsgálati fogoly és 50 elítelt. Ipar munkával foglalkozott 34 egyén. Jó neven vennők a kir. ügyésztől, ha esetről-esetre a megye területén levő kir. járásbírósi fogdák állapotáról is olykor-olykor fellebbentene a fátyolt, mint a miként teszi ezt minden hóban a tordai kir. fogházat illetőleg.

(?)

H I R E K.

— **Beküldetett a piacról.** Több gazdasszony óhajta: vajha volna Tordán is, mint pl. Kozosvárt, valami olyan rendelet, hogy a kofáknak a reggeli órákban bizonyos ideig (8. vagy 9 óráig) ne legyen szabad a vidékről jött árusoktól vásárolni, mert így, a mint most van, a városi fogyasztók semmit sem vásárolhatnak meg rendes árban, mert a kofák már hajnalban elejbe mennek egész az Aranyos hidig s elcsipik a portékákat; ők aztán árulják éppen úgy, a hogy nekik tetszik. Egy másik nem kevésbé fontos kívánsága az aszszonyoknak és férjeiknek is, kik az életmód pénzét munkával szerzik, hogy az életmi, különösen a hentes boltokban husnak, szalonnának stb. határozott ára lenne és ne függjön annak ára az időtől a vásárló kabátjától és az eladó szézelvétől — mindenek felett pedig, hogy ne árusítsanak még ingyen se — teljesen megromlott hust.

— **A tordai állami polg. és elemi leányiskolában tartandó közvizsgálat** rendje: június 11-én, csütörtökön: d. e. 9—12 óráig az 1-ső és 2-ik elemi oszt. minden tantárgyból. d. u. 3—6 óráig a 3. és 4 elemi oszt. minden tantárgyból d. u. 6—7 óráig ének az elemi osztályosoknak. Június 19-én, pénteken: d. e. 8—12 óráig az 1. oszt. minden tantárgyal. d. u. 2—7 óráig a 2. oszt. minden tantárgyaól. Június 20-án, szombaton: d. e. 8—12 óráig a 3. oszt. minden tantárgyból. d. u. 2—6 óráig a 4. oszt. minden tantárgyból. Június 21-én, vasárnap: d. u. 3—4 óráig műtétel és zene a polg. osztályosoknak. d. u. 4—6 óráig torna és a tanév ünnepélyes bezárása. Torda, 1891. június 7-én.

A gondnokság.

— **Az ó-tordai ev. ref. elemi fiu- és leányiskolában tartandó közvizsgálat** sorrendje. Június hó 21-én: d. e. 9—12-ig és d. u. 2—6 óráig a fiúiskolának minden tantárgyból. Június 22-én: az érdemsorozatok felolvasása és az írásbeli dolgozatok kiosztása. Június 28-án: d. e. 9—12 óráig és d. u. 2—6 óráig a leányiskolában minden tantárgyból. Június 29-án: az érdemsorozatok felolvasása, az írásbeli dolgozatok és női munkák kiosztása. A vizsgák ideje alatt a növendékek összes dolgozatai közszemlére lesznek kitéve Torda, 1891. jun. 4-én.

A gondnokság.

vetségessé, ellenben, ha egy utczai hóbertos megesküszik, egy messzireható csudát csinál, kegyelettel csüngenek a szaván kicsinyek és nagyok. Ha azt mondták volna, hogy Mornnak 100 ezer forintja van, kételkedtek volna, de hogy milliómos, a már bizonyos.

„Nézd te papa! szól a kamaraelnök édes apjához, az öreg Bitterblatt tanácsoshoz, most már kiviláglott, miért hagyta el referensi hivatalát. Előbb azt hittem, meg van sértve, hogy az előléptetésnél kifelejtették.”

„Valóban az ostoba dolog volt, mondá a tanácsos, hogy őt kihagyták. De hát kiláthat a jövőbe?”

„És hugod? . . . Én azt hiszem, a lány jóindulattal van iránta. A régi sorjegyzékbe még lassan bejöheth. Egy ilyen előkelő partit, egy milliómost nem könnyen talál a maga részére!”

„És mi mindnyájunkra nézve is, papa! a dolog reánk is kihát.”

Azonnal dologhoz láttak. Folyt a tanácskozás, a terv. A tanácsos felfedezte az első lépést. A fejedelem előtt dicséri a volt kamarai előadónak ritka tehetségét és érdemeit.

(Folytatása következik.)

— Az „Aranyosvidék“ folyó hó 7-én megjelent, 19. sz. alatti hírek rovatában a tordai vasuti állomáshoz lejáró kocsik díja szabályozásának elmulasztásával a randörkapitányi hivatal vádolva van. Ezen körülmény tisztázása tekintetéből van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint bárha Torda városában eddigelé rondes berkocsik nincsenek, az 1889. év október hava 152792—1889. sz. a. a tordai vasuti állomáshoz lejáró kocsik hetenkénti sorrendje, valamint az, hogy személyenként 30 kr. díjt vehet, meg lett állapítva, s arról a kocsik tulajdonosai a meglevő vétbizonyítványok szerint értesítettek.

A rendörkapitányság.

— A „Tordai Dalkör“ választmányának f. évi június hó 3-án tartott tanácskozása alapján, az 1891. évi közgyűlésnek a városi tanács termében leendő megtartása f. hó 14-én d. e. 11 órára határozatott el. Felkértek az igen tisztelt pártoló- és működő tag urak, miszerint minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. A közgyűlés tárgya: 1. Titkári jelentés az 1890. évi működés eredményéről. 2. Pénztári számadás az 1890. évről. 3. Hangjegytárnok jelentése. 4. Az új tisztviselők választása. 5. Az 1891. évre szóló költség-előirányzat bemutatása, s a feletti határozathozatal. 6. Indítványok megtétele. Torda, 1891. június hó 11-én.

Hambrich Károly,
egyleti titkár.

— A tordai zene-egylet saját pénztára javára Tordán, 1891. július hó 5-én, kedveszűtlen idő esetén 12-én a Széchenyi-ligetben nyári táncszüvegalmat rendez. Jakab Gergely, elnök. Ferenczi Ferencz, titkár. Nagy Olivér, alelnök. Műsor: 1. sz. Szerencsefel induló. 2. sz. Bánkbán opera egyveleg. 3. sz. Oh ha engem szeretnél. Erkel Ferencztől polka franczia. Belépti-díj személyenként 60 kr., gyermekjegy 30 kr. Jegyek előre váltathatók Bernád és Polonyi és Krausz Gábor urak kereskedésében.

— Ministeri engedély érkezett le tanácsunkhoz az új-tordai állami elemi iskola ügyében, melyben a vallás- és közoktatásiügyi miniszter ur 18 ezer forintot engedélyezett az iskola építésére. Az épület a régi tigrisfogadó telkén lesz felépítve.

— A Cellulose-gyár felülvizsgálata megtörtént, s a próbamunkákat megkezdették. A megnyitást f. hó 15-re tervezik, de aligha lesz belőle valami, ily rövid idő alatt.

— Omnibus vállalkozót keres városunk főkapitánya, mely a vasúthoz s nyáron át a sósfürdőhöz szállítaná a nagyközönséget. Jó volna, ha az érdekelt fuvaros tulajdonosok megragadnák az alkalmat addig, míg ide nem toppan egy élelmes idegen, s el nem veszi előlük a jövedelmező vállalatot.

— Gyászhir. Klug Antal tordai polgár, maga és gyermekei: Mózes és Antal s ennek neje Benke Borbára, ugyszintén minden rokonok nevében a bánat leverő érzetével, a megszorodott szív kínos keservével jelenti, hogy szeretett neje s övéinek jó édesanyja Klug Antalné szül. Maroczki Zsuzsanna, élete 74-ik, boldog házassága 46-ik évében f. év és hó 7-ik napján d. u. 4 órakor kiszenvedett. Munka és küzdelem a család fenntartásáért, szorgalom és hűség az övéinek boldogságáért, mindent áldozó szeretet azok jóllétéért, kikkel az Isten megáldotta, s végre huzamos betegség s kínos halál, melyben az ő jó szíve utolsót dobant, élete a halálba elmerült! . . . Bár sok kinjai kívánatosá tették a halált, még is sirva gondolunk a messze távozóra, s a végelválas pillanatain könnyekkel öntözzük porait a hív nőnek és a jó édesanyjának. Kiszenvedett porai a háznál tartandó egyházi szertartás után felyő hó 9-én d. u. 4 órakor fognak az ő-tordai temetőbe az örök nyugalomnak átadatni Béke porainak! Torda, 1891. jun 7-én.

— Tűzoltó-örség szervezetetett a városi önkéntes tűzoltók testületéből, s működését június hó 1-ével megkezdette. Éjjelenként egy őrparancsnok vezetése alatt négy tűzoltó őröködik.

— Irodalom. A Bornemissza Zoltán és Czabáry Dénes gazd. tan. szerkesztésében megjelent „Magyar Kertész“ című lap 11. száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Czikkei a következők: A gyümölcsfák ápolásáról, Melnyánszky Sándortól. — A gyümölcsaszalás hasznossága, írta Gábor József. — Junius havi teendők. — Tévedések a gyümölcsfák trágyázása körül, Liebold Béntől. — Cseresznye magvetés. — Szemzés. — Vegyesek. — Hirdetések. — A „Magyar Kertész“ főnállása óta mindig nagyobb tért hódított magának, részben szakzszerű szerkesztése, különösen pedig olcsó előfizetési ára végett. Hogy ne említsünk egyebet, a kiadóhivatal kénytelen volt az utolsó számokat újból sajtó alá rendezni, hogy újabb rendelőit kielégíthesse. Midőn még megemlítjük, hogy ezen kéthetenként 12—16 oldalon megjelenő gazdasági szaklap egész évi előfizetési ár potom 2 frt 40 kr., nem mulaszthatjuk el olvasóközönségünk figyelmét felhívni annak megszerzésére. Az előfizetési díjak a „Magyar Kertész“ kiadóhivatalába Nagy-Szöllősrre (Ugocsamogye) küldendők.

— A havasi mokány. Belev Nikuláj Bolován nyágrai lakos május hó 14-én, az ottani legelőn, odavaló Belev Szófia leánnyal összeszólalkozván, száját falevével betömte s egy kődarabbal több olyan súlyos ütést ejtett rajta, hogy május hó 20-án a leány meghalt.

— Veszedelmes méreggel ette tele magát négy apró gyermeke Sz.-M-tordai lakosnak, az ugynevezett „pukkantó“ maggal, játékközben, s a szegény kispékék közel voltak a megőrüléshez. A gyorsan alkalmazott orvosi segély megmentette őket. Most már mind a négy veszélyen kívül van.

— A tordai kereskedők és kereskedőitjak betegsegélyző-egylete, felerészben saját, felerészben pedig létesítendő önképző-köre alapja javára 1891. évi június hó 28-án, kedveszűtlen idő esetén 29-én a „Széchenyi-ligetben“ zártkörű nyári táncszüvegalmat rendez. Dániel József, r. b. elnök. Polonyi Sándor, r. b. alelnök. Harmath József, r. b. pénztárnok. Vajna Ödön, r. b. ellenőr. Holitska Dezső, r. b. jegyző és 20 rendező-bizottsági tag közreműködése mellett. Belépti díj: személyjegy 80 kr., gyermekjegy 40 kr. — Kezdeté 6 órakor.

CSARNOK.

Csak a pénz kevés!

(Rajz).

Száraz idők járnak, az égen egy maroknyi felhő sem kering hetekig; a föld repedez már a tikkasztó nap heve alatt, várva-várja az ég áldásos harmatát. Junius 22-ike van. Alig, hogy a torony harangja elzengi esti bucsúszózatát, mély csönd borul N. község fölé. Az elhangzott harangszó imára hívja az anyát gyermekeivel, az apa ezalatt szekere kerekeit erősítgeti egy-egy kétágú villaalaku fadarabbal, az ugynevezett „bogolyláb“-bal; nagyobb fia meg lovait itatja; a Sárgát és Derest. Pénz kell a házhoz . . . Holnap, ha Isten segít, Mogyorósra megyek, megessik szt. János napkor a vásár; hátha most lenne valami ára a deszkának? Reggel korán kél Daru Márton gazda s megrakja utrakész szekere 25 szál vastag deszkával. Anyjuk! főztél-e valamit? s felnéz a nap felé . . . hm! már jól elhaladt, menni kellene, messze van Mogyorós s aztán az a „Deres“ is sántit egy kicsit.

Minden kész . . . jöhetsz! szól a felesége. Bár két pengő forint árát tudnék eladni . . . ! ide is kellene, oda is kellene — s ezzel utra indul. Nagyobb fia sirásra fakad, hogy nem mehet vele, de midőn ő ostora nyelvvel kezdi érintgetni: mindjárt visszariad . . . minek is vinné tehernek, még ha a lova nem sántitana . . . ! így is fél, hogy nehéz, lesz a „Csebres oldalon“ ily terüvel kimennie. Leküzdi e nehézségét is az utnak, megáll . . . megtörli ingeujjával porlepett homlokát s egyet sóhajtván — hálátelt szívvvel tekint ismét az égre fel, ha vajjon lesz-e dél már hamar? — a mitől félt, azon már tülesett.

Pipára gyújt, füstöl, de mind nem ég — nincs mit tennie, hártyák-ujjával élesztgeti. Az idő csakugyan dél felé jár, melegen kezd sütni a nap szemei közé, lovai erősen legyeznek, s egyre-másra megállnak. Ránt egyet a gyeplőn, suhint ostorával s mégis-mégis a mély álom erőt vesz rajta Szundikálásában előbb fehér báránnyal sapkáját hullatja el, azután pipája esik a szekér alá, fölébred . . . tán eső lesz, hogy megcsapa ez az álom — mondja magában. Eső lesz, már tornyosul a felhő . . . erre megcsóválja fejét Márton gazda, megvakarja jobb füle tövét s csak mind biztatgatja lovait. Falut hagy el falu után, kerekének nyirkorgása messzi jelzi vonulását, minek hallattára mindegyre csak haza gondol, vajjon mi van feleségével és 5 szegény gyermekével? Megkönnyebbül szíve azon reményben, hogy majd tud hazavinni a vásárról egy néhány garast. Az éj leszállott. Néma csend pihen köröskörül. Végre esti 11 órára megérkezik Márton gazda a városba. Lova a kettő kétfelé tekint, mintha tekintetével akarna kifejezést adni a fölötti örömeinek, hogy szerencsésen eljuthattak idáig.

Tele a piac szekérrel, egymástól mozdulni is alig lehet. Márton gazda reményt veszít, s hogy deszkáját még haza viszi, abba teljességgel belenyugodott. Megszólítja hol komáját, hol sógorát, hol ismerőseit s a többek közt panaszol a megélhetés nehéz körülményeiről.

Nemsokára egy uri ember közelg szekere felé, Márton gazda erősen nézi . . . Ténsz úr! nem deszkát szándékozik venni? nézze meg az enyémet! — nem kell nekem deszka még ingyen se . . . No megalkuszunk, csak éppen, hogy ne vigyem vissza, pénzre volna szükségem. Hát hogy adja? 14 krajczár darabja; az igen drága! Igérjen az úr is érte . . . négy krajczárba veszek 10 szálát. Erre Márton gazda kikel jókedvűből, ilyen deszkát 4 krajczárba még senki sem evett! . . . 10 krajczáron alól nem adhatom, messzünnen hoztam. Kimondta ezzel a maga szententiáját s abból, ha török, ha szakad egy mákszemnyit sem enged.

Este felé mégis akad egy vevője, ki 10 szálát 10 krajczárjával nagy bajjal megvesz. Különbben megjegyzendő, nagyon szép volt a Márton gazda deszkája. Vegye meg egy uttal a többit is! még ez is igen sok, felel reá a vevő. Kap tehát Márton gazda egy pengő forintot, már áldomásba is instál két garast, ugyis igen olcsón adta. De nem kap ám . . . kevés a pénz! A pengő forintot a világért sem kezdené meg. Mit tegyen most? a vásár lejárt, neki haza kell menni, othon dolga van. Az igaz, egy „porciót“ jó volna meginni. Eleget vájja jobb keze két ujjával mellénye zsebjeit, vajjon nem hányodik-e benne egy pár krajczár? de fájdalom! csak szénatörmelékkel van az tele.

Megnyugszik azért sorsán, tüstént megfordítja lovait s haza felé indul a szürkület beállta előtt. Előszedi kenyeres tarisnyáját, közönséges fanyelű bicsokjával kerekít egy darabot belőle, s a legjobb étvágygal költi el. Eszik, de evés közben számít, tervez, hogy mire fordítsa ő a pénzt? most meg a hold kezd sütni le reá, könnyebb a teher, könnyebben halad. S bár két napi munkája csak egy forint, nem veszít reményéből, feledi gondját, s hogy végkép el is feledje szegénysége fölötti bánatát: elénekel egy strofát egyik régi nótájából.

E közben szól a deresnek, ostora nyelvvel biztatja a Sárgát s már közel jut falujához. E nyugodtság, e meglegedettség, e valódi egyszerűség — bármin nézzük is a dolgot — nem hiszem, hogy ne lenne egy fönséges jelleme a közönséges falusi életnek? Megérkezik haza . . . no, szerencsésen járhattál-e Márton? szól felesége; te tán mind visszahoztad, a mit eivittél? Hoztam vissza is . . . mégis nehezen lehet pénzt kapni, felsőhajt felesége. Nehezen biz' az, mondja Márton gazda . . . Van gond, baj, adósság, gyermek elég: csak a pénz kevés

Bartha Albert.

Sz. 814.
1891. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dobál Antal ügyvéd, mint kiskoru Mucsi Ilona és Amália gyámja végrehajthatónak ifj. Simai Gergely végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a tordai kir. törvényszék (a marosludasi járásbíró) területén levő Mező-Záh község határán fekvő a mező-záhi 126 sz. telekkönyvben A-1-1 rendsz. 1533 hrsz. alatt foglalt ingatlanokból Simai Gergelyt megillető tulajdon jutalékára az árverést összesen 1259 frt 33 krtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi július hó 27-ik napján d. e. 9 órakor Mező Záh község határánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 125 frt 83 krt o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tordán, 1891. évi február hó 16-án.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Solymosi Miklós,
kir. törvényszéki bíró.

Sz. 1245.
1891. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Perde János és tarsai végrehajthatónak Perde Péter végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a tordai kir. törvényszék (a tordai kir. járásbíró) területén levő Bányabük község határán fekvő a

bányabükki 18. számú tjezőkönyvben A-1-1-3. rendsz. a. foglalt s a Perde Péter tulajdonát képező ingatlanra árverést összesen 331 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan 1891. évi július hó 30-ik napján d. e. 9 órakor ezen telekkönyvi rodában megart tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan vételárának 10% át, vagyis 33 frt 10 krt o. é. készpénzben, vagyis az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tordán, 1891. évi február hó 26. án.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Solymosi Miklós,
kir. törvényszéki bíró.

Sz. 735
1891. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grossmann és Rauchenback végrehajthatónak Ujvárosi Sándor végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a tordai kir. törvényszék (a marosludasi kir. járásbíró) területén levő M.-Bodon község határán fekvő, az m.-bodoni 103. sz. tjkben A-1-2-11 rsz. a. foglalt ingatlanokból Ujvárosi Sándort megillető jutalékra, még pedig a 294 hrsz. 17 frt, 473-475 hrsz. 72 frt, 664 hrsz. 1 frt, 717 hrsz. 2 frt 50 kr, 729 hrsz. 2 frt, 1035 hrsz. 79 frt, 1145 hrsz. 147 frt 50 kr, 1190 hrsz. 105 frt 50 kr, 1320 hrsz. 19 frt, 1546 hrsz. 20 frt 50 krtban az árverést összesen 466 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi július 13-ik napján d. e. 9 órakor Mező-Bodon község határánál megtartandó nyilvános árverésen

a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 46 frt 60 krt o. é. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tordán, 1891. évi márcz 20-án.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Solymosi Miklós,
kir. törvényszéki bíró.

Sohasem ismétlődik

e ritka

ALKALMI VÉTEL.

Majdnem ingyen.

CSAK! 2 frt 65 kr. CSAK!

Kitűnő zsebóra

elegáns lánczezel.

Valamennyi fióküzletem feloszlatása miatt kénytelen vagyok óriási raktáromon tudni. Hogy ezt lehetővé tegyem, a mai naptól kezdve eladok

Egy igen finom, jól járó órát
urak, nők és gyermekek számára

2 frt 65 kr. rendkívüli olcsó ár mellett és díjtalanul mellékelek az óra mellé egy divatos láncot. Megrendelések sorrend szerint gyorsan eszközöltetnek.

Szétküldés utánvétellel.

Első és legnagyobb óra-raktár Pollák Károly cég,

Bécs 2/2 Novaragasse Nr. 43.

Pompás alkalmi ajándék.

(6-10)

HARMATH JÓZSEF

könyv-, papirkereskedő- és könyvnyomdatulajdonos

TORDÁN

Van szerencsém a t. cz. helybeli és vidéki vevőim szives figyelmébe ajánlani dúsan berendezett s mai kor igényeinek teljesen megfelelő

Könyv- és Papirkereskedésem,

a hol is mindennemű papir-, írószerszám-, iskolai mellék-, tankönyvek és regények stb., a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

A midőn dúsan berendezett könyv- és papirkereskedésemet ajánlanám, megkívánom jegyezni, hogy felette nagy raktárt tartok körjegyzők, községi bírók, a közigazgatás, valamint a t. lelkész urak részére szükséges

nyomtatványokból,

melyek kiállítás, csin és olcsóság tekintetében felülmúlnak minden nyomtatvány raktárt.

Olcsók és szép kiállításuk, miután szakértő nyomdai művezető áll rendelkezésemre, saját könyvnyomdamban.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Könyv- és papirkereskedésemmel kapcsolatban egy dúsan berendezett

DISZMŰARU-ÜZLETET

állítottam fel, melyet sok gonddal s nagy költséggel rendeztem be. Itt mindennemű és olcsóság tekintetében páratlan tárgyak állanak t. vevőim rendelkezésére.

Diszes albumok, szép kivitelű emléktárgyak, gyermekjátékok, óraláncok, zseb-, bankjegy és szivartárczák, TAX-zsebkések, szemüvegek, és számtalan sok szebbnél-szebb pipere-tárgyak.

Dús választék! — Olcsó határozott árak!

Üzletem harmadik osztályát képezi az általam POLLÁK T. cégtől átvett újonnan berendezett, s a kor kívánalmainak teljesen megfelelő — a legmodernebb öntésű betűkkel ellátott

KÖNYVNYOMDA

a hol mindennemű tudományos mű, verses könyvek, iskolai értesítők, évi jelentések, zárszámadások, vámbárczák, meghívók, nász-, gyászjelentések, falragaszok, szóval: egy könyvnyomda keretébe tartozó bármilyen munka, csinos kivitelben, olcsó árak mellett elkészítetik. Bátor vagyok felemlíteni, hogy könyvnyomdamban szakértő művezetőt alkalmaztam s nyomda-személyzetemet is aránylag megváltoztattam, s ezáltal azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a felvállalt munkák pontosan és csinnal állítatik ki, olcsóság tekintetében pedig versenyeznek minden ilyen vállalattal.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Csomagolás díjmentesen!

Végül van szerencsém becses figyelmükbe ajánlani az „Aranyosvidék” című hetilapot.

E hetilap 4 hónapi fennállásával bebizonyította, hogy a megye és város érdekeit odaadólag szolgálja, s az előfizetők tömeges pártfogása lehetővé tette, hogy jövő hó 1-étől kezdve egy 8 oldalos

„KÉPES-LAPOT”

mellékeljük az „ARANYOSVIDÉK”-hez, daczára annak, hogy az eddigi 1/4-ed évi előfizetési díj nem változik. Érdekessége emelkedik. Előfizethetni lehet K. WERESS SÁNDOR szerkesztőnél és HARMATH JÓZSEF könyvnyomdájában.

A t. hirdető közönség szives figyelmébe ajánlom e lap 4-ik oldalát. Az elvállalt **hirdetések közlése olcsó árban számíttatik.**

— Megjelenik minden vasárnap. —